

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Tulevaisuuden Monipuolinen Etähoito
Hakemusnumero	R-00725
Valintakokouksen päivämäärä	KH 24.8.2023/UUS 1.9.2023
Hakijan virallinen nimi	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	Hämeen ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.2 Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.11.2023
Päätymispäivämäärä	31.10.2026

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Etähoito on tulevaisuuden, usein vasta kehittymässä oleva, palvelu ikäihmisten kotihoidon ja kotona asumisen tukemisen palveluissa. Etähoidolla toivotaan ratkaistavan kotihoidon työvoimapulaa sekä lisättävän työn veto- ja pitovoimaa. Etähoito on työnä vaativaa ja vaatii työntekijöiltä uudenlaista osaamista, jotta he pystyvät jatkamaan työskentelyään etäkotihoidon työssä.

Tulevaisuuden monipuolinen etähoito -hankkeen tavoitteena on kehittää etähoito-osaamista ja sen tulevaisuuden mahdollisuuksia ikäihmisten kotona asumista edistävien palveluissa. Mitä on etähoito vuonna 2035? Minkälaista osaamista ja perehdytystä tulevaisuuden etähoito edellyttää työntekijöiltä? Tavoitteena on erityisesti vahvistaa ikääntyneiden, työrajoitteisten, eläköityneiden ja maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden osaamista tulevaisuuden etähoidon palveluissa ja työssä sosiaalisen kestävyuden varmistamiseksi. Ennakoimalla tulevaisuuden etähoidon osaamisen tarpeita ja muotoilemalla työntekijöiden työuria vahvistetaan työntekijöiden mahdollisuuksia jatkaa kotihoidon työssä. Näin pidennetään työuria, kun esim. ikääntyminen tai erilaiset työrajoitteet estävät tai heikentävät työn jatkamisen mahdollisuuksia fyysisesti raskaassa, kotihoidon kenttätyössä. Hyvin organisoitu etähoito tukee työntekijöiden työhyvinvointia. Tilapäisesti työrajoitteisten sairauspoissaolot vähenevät, kun he voivat siirtyä työskentelemään fyysisesti vähemmän kuormittavassa etähoidon työssä kokonaan työstä poisjäämisen sijasta. Hankkeen toimenpiteet tukevat työntekijöiden kuulluksi tuleamista.

Kohderyhmiä ovat Vantaa-Kerava ja OmaHämeen hyvinvointialueiden etäkotihoidon työntekijät sekä etähoidon yhteistyöverkostot kotihoidon ja kotona asumisen tukemisen palveluissa. Kehittämistoiminnassa hyödynnetään tulevaisuuden tutkimuksen ja ennakkoinnin menetelmiä sekä vertaisoppimista hyvinvointialueiden etä- ja kotihoidon toimijoiden sekä yhteistyötahojen välillä. Etähoidon palvelujen kehittämisessä korostuu käyttäjänäkökulma ja käyttäjälähtöisen etähoidon kehittäminen.

Hankkeen tuloksena osallistujien etähoito-osaaminen on vahvistunut, ikääntyneiden ja muiden em. erityisryhmien sijoittuminen etähoitoon on sujuvoitunut, mikä tukee työurien pidentymistä, työllistymistä ja ammatillista liikkuvuutta. Vertaiskehittämisen tuloksena syntyy etähoidon hyvien

käytäntöjen kokoelma ja uusia palveluaihioita tulevaisuuden etähoidon tarpeiden ja osaamisen vahvistamiseksi. Luodaan visio tulevaisuuden etähoidon monipuolisimmasta hyvinvointialueiden tarpeita vastaavasta palvelutarjonnasta, joka sulautuu toimivammaksi osaksi kotihoidon palvelujen palveluja.

Hankkeessa tuotetaan tulevaisuuden osaamisen ennakkointia varten digitaalinen, interaktiivinen osaamisen kehittämisen itsearviointityökalu, joka auttaa työntekijöiden etähoidossa tarvittavan osaamisen tunnistamisessa, turvaamisessa ja ratkaisujen kehittämisessä osaamiseen vahvistamiseksi esim. jatkuvan oppimisen keinoin. Itsearviointityökalu on tarkoitettu koko organisaation henkilöstölle, kuten esihenkilöille, johtajille, asiantuntijoille, viranhaltijoille ja käytännön toimijoille.

Hankkeessa luodaan etähoidon työntekijöiden työurien pidentämiseksi, työhyvinvoinnin tukemiseksi ja työssä jatkamisen mahdollistamiseksi toimintamalli ikääntyvien, työrajoitteisten, eläköityneiden ja maahanmuuttajataustaisten työnmuotoiluun ja urapolkujen suunnitteluun. Malli auttaa löytämään oikeanlaiset etähoidon työhön soveltuvat työntekijät. Lisäksi malli tukee työntekijöiden uudelleen sijoittelun suunnittelua työkyvyn ollessa uhattuna.

Tuloksia voidaan jatkossa hyödyntää hyvinvointialueiden etä- ja kotihoidon toiminnan kehittämisessä. Tulokset hyödyttävät myös muita vastaavia palveluja tuottavien organisaatioiden toiminnan kehittämisestä. Myös ammattikorkeakoulut pystyvät hyödyntämään hankkeen tuloksia sote-alan opetuksessa (tutkinto-opiskelijat, täydennyskoulutus, avoin ammattikorkeakoulu) ja tulevaisuuden kehittämissuunnitelmissa.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:	EU valtio	Kokonaiskustannukset
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	333 962 €	445 283 €
Hämeen ammattikorkeakoulu Oy	78 886 €	105 180 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	550 463 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	550 463 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	412 848 € (75 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on ohjelma-asiakirjan mukainen ja rahoituskelpoinen ja se täyttää yleiset valintakriteerit. Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään ja osuu tukitoimiluokkaan 146 Tuki työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumiseksi muutoksiin.

Ohjelman tavoitteena on vastata työelämän muutoksista aiheutuviin osaamistarpeisiin sekä osaamistason nostoon. Erityistavoitteesta tuetaan uusien toimintatapojen ja digitalisaation hyödyntämistä sekä niihin liittyvää oppimista ja osaamisen kehittämistä työpaikoilla, sekä ennakkointitiedon hyödyntämistä. Tässä hankkeessa mukana ovat myös erityistavoitteen mukaisesti työhyvinvointinäkökulma sekä työyhteisön monimuotoistuminen maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden osaamisen lisäämisellä etähoidosta.

Kanta-Häme: AES:n mukaiset uusien toimialojen työvoima- ja työvoiman osaamistarpeet; työyhteisöjen moninaisuuden tukeminen

Uusimaa: AES:n mukaiset uusien toimialojen työvoima- ja työvoiman osaamistarpeet; työyhteisöjen moninaisuuden tukeminen

Kotihoidon haasteena on asiakasmäärien kasvu ja samanaikaisesti työvoiman saatavuuden ja riittävyuden vaikeutuminen. Kotihoidon haasteisiin ei voida vastata nykyisillä toimintamalleilla. Kotihoidon tulevaisuuden toimintatapojen uudistamisessa tulee hyödyntää yhä enemmän digitalisaation mahdollisuuksia. Etähoito on uusi, kasvava ja kehittyvä digitaalinen palvelumuoto, jolla halutaan vastata kotihoidon toteuttamisen ja kehittämisen haasteisiin. Hankkeessa halutaan toteuttaa vertaiskehittämistä ja -oppimista kahden hyvinvointialueen sekä ammattikorkeakoulujen välillä. Vertaiskehittäminen mahdollistaa toisilta oppimisen ja kotihoidon etäpalvelujen hyvien käytäntöjen jakamisen ja levittämisen hyvinvointialueiden välillä.

Nopea teknologian kehittyminen on luonut tilanteen, jossa etähoidon ja -palvelun kehittämiseksi on selkeä tarve. Nykyisellään palvelu on kotihoidon palveluiden osien siirtämistä etäyhteydellä toteutettavaksi. Syntyi ajatus, mitä muuta etäyhteys mahdollistaa, mikä on palvelun kehittämisen seuraava askel? Uutuusarvona on maakuntien kotihoidon asiakkaiden omaisten osallistuminen ja kuulluksi tuleminen vertaiskehittämisessä (omaisraati). Omaisia kuullaan myös DIGIKH-hankkeessa.

Varsinaiset kohderyhmät:

Vantaa-Kerava ja Kanta-Hämeen (OmaHäme) hyvinvointialueiden kotihoidon etähoidon palvelun järjestäjät ja työntekijät

Kaikkien etähoidon työntekijöiden ohella erityisenä kohderyhmänä ovat ikääntyneet työntekijät; työntekijät, joiden työkyky on uhattuna esim. fyysisten rajoitteiden vuoksi; eläköityneet työntekijät, joille tarjotaan uusia mahdollisuuksia jatkaa työuraansa sekä maahanmuuttajataustaiset työntekijät, joiden mahdollisuuksia työskennellä etähoitossa halutaan edistää.

Kohderyhmänä on myös perinteisen kotihoidon työntekijät ja muiden asumisen tukemisen palvelujen työntekijät siltä osin, kun he tekevät yhteistyötä etähoidon kanssa.

Tuen osuus on yhteensä n. 400 000, osallistujia on n. 200. Hanketyöntekijöitä on yhteensä 7 (kaikki osa-aikaisia), tehtävänkuvien perusteella ja verrattuna toimenpiteisiin, resurssit vaikuttavat tarkoituksenmukaisilta. Osaamista hankkeen aihealueesta löytyy, HAMKilla painottuen digiin ja Metropolialla terveysalan kouluttajana niin hoivasta kuin työhyvinvoinnin ja vertaiskehittämisen alalta.

Suunnitelma on konkreettinen, aikataulutettu ja työnjako on esitetty, hanke perustuu tunnistettuun tarpeeseen lisätä etähoivan osuutta niin työvoimapulan vuoksi kuin työn vetovoiman lisäämiseksi. Hankkeen eteneminen on seurattavissa ja todennettavissa suunnitelmasta.

Hankkeen tulee tehdä läheistä yhteistyötä ryhmähankkeen R-00612 kanssa. HAMK on mukana molemmissa hankkeissa, tässä osatoteuttajana, hankkeessa R-00612 päätoteuttajana. Toimet keskittyvät eri työyksiköihin. Sekä DIGIKH että Tulevaisuuden monipuolinen kotihoito -hankkeet hyödyttävät OmaHämeen hyvinvointialueen kotihoitoa monipuolisesti; Tulevaisuuden monipuolinen kotihoito-hanke keskittyy etähoidon palvelujen vertaiskehittämiseen yhteistyössä Vantaan kotihoidon kanssa. Kanta-Hämeessä vertaiskehittämiseen osallistuu henkilöstö, jotka ovat kotihoidon etäpalvelujen kehittämisprosessissa tällä hetkellä mukana. DIGIKH hankkeen toimenpiteillä tavoitellaan kotihoitohenkilöstön mahdollisimman laajaa osaamisen vahvistamista kotihoidon digitaalisiin ratkaisuihin eri toimipisteissä ja organisaatioissa. Lisäksi hanke keskittyy mm. kotihoidon työhyvinvoinnin lisäämiseen ja uuden yhteisen ymmärryksen ja jatkuvan oppimisen tapojen rakentamiseen kotihoidossa.

Hankkeessa tuotetaan tulevaisuuden osaamisen ennakointia varten digitaalinen, interaktiivinen osaamisen kehittämisen itsearviointityökalu, joka auttaa mm. työntekijöiden etähoitossa tarvittavan osaamisen tunnistamisessa. Myös DIGIKH-hankkeessa kehitetään itsearviointityökalu. Työkalut eroavat toisistaan siten, että DIGIKH-hankkeessa toteutettava työkalu perustuu olemassa olevalle työhyvinvointikartalle ja tulee pääosin organisaatiotason kehittämistoimissa hyödynnettäväksi. Tässä hankkeessa kehitettävä työkalu on yksittäistä henkilöä ja hänen kehittymistään tukeva sekä liittyy myös työn muotoiluun.

Hankkeen jälkeen hankkeen tuloksia hyödynnetään Metropolian, HAMK:n ja hyvinvointialueiden välisessä yhteistyössä ja kehittämissä sekä muussa jatkuvan oppimisen toiminnassa (liiketoiminta, avoin amk jne.). Hankkeen tuloksia hyödynnetään myös muissa tulevilla kehittämissä hankkeissa sekä Metropolian ja HAMK:n sote-alan opetuksessa. Kehitettyjä työkaluja, toimintamalleja tai kehitettyjä tuotteita hyödynnetään muiden organisaatioiden normaali-toiminnassa.

Hakemus sai verrattain hyvät pisteet ja keskimäärin 3–3,5 (max 5) pistettä erityistavoitekohtaisista arviointikriteereistä, horisontaalisten osalta keskimäärin 2 (max 3) pistettä.

Arviointipisteet: 31/47

Hanketta esitetään rahoitettavaksi.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Yleiset arviointikriteerit 4.5.2023 Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmän kokouksessa.
Asiantuntijoiden lausuntokierros 8.5. – 31.5.2023
Erityiset arviointikriteerit 5.-6.6.2022 Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmän kokouksessa.
Hämeen MYRS 24.8.2023
Uudenmaan MYRS 1.9.2023
Hämeen MYR 18.9.2023

Rahoitus jakautuu 50/50 Kanta-Hämeen ja Uudenmaan myöntövaltuuksien osalta seuraavasti: Kanta-Hämeen kehiksestä 206 424 euroa ja Uudenmaan kehiksestä 206 424 euroa. Hyödyn voidaan katsoa jakautuvan tasan maakuntien kesken. Tuen osuus yhteensä on enintään 412 848 € (75 %).

Hakijoiden kanssa käydään vielä neuvottelut hakemusten tarkentamiseksi.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä